

KARDOSKÜTI HIRMONDO

KARDOSKÚT KÖZSÉG INGYENES KÖZÉLETI IDŐSZAKI LAPJA

Két hét nyári táborozás

Az idei évben kéthetes nyári táborozást valósítottunk meg a művelődési ház szervezésében, az Erzsébet Napközi Tábor program segítségével. A pályázatból megvalósuló elfoglaltságainkat nagy siker övezte a gyerekek körében.

Összességében húsz általános iskolás korú diák vett részt a két hét alatt az egész napos tábor programjain, amelyeket úgy állítottam össze, hogy illeszkedjen a kötelező tematikus kíváncsalmakhoz, úgymint: egészséges életmódra nevelés, mozgás, kirán-

dulás, környezetvédelem és környezettudatosság, kézműveskedés, hagyományörzés, önismeret. A táborban az idén is Török Attila volt velünk.

A táborozók minden nap kaptak reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát, így biztosítottuk számukra a napi négyeszeri étkezést. A júliusi, első tábori hét mottója a „Pusztai örökséi” elnevezést kapta. Környezetünk adottságaira és hagyományaira építve ismerkedtek meg a 8 és 15 év közötti gyerekek a pusztával és

élővilágával, elődeink foglalatosságával: úgymint a csuhé- és szalmajátékok, mézeskalács díszítés, íjászkodás, lovaglás, kenyérlángos és kenyércipő sütés. A táborzáró kirándulást lovaskocsizással tettük meg Csomorkányba, ahol a romtemplomnál Kocsis Péterrel, a turisztikai egyesület vezetőjével megtekintettük az egykori templom maradványait és az egyesület által állított keresztet. Útközben minden érdekes madarat, növényt megfigyeltünk, ami a Pusztai világot hozta közel a gyerekekhez.

(folytatás a 2. oldalon)

Fotók: VNB

(folytatás az első oldalról) Ebédre jólesett a finom gulyásleves és palacsinta, amit az Olvasóköri tagjai készítettek a táborozóknak. A rekkenő meleg ellenére jól bírták a gyerekek a túrát, s a nap programját a nemzeti parkban folytattuk. Itt Sándor Bálint ökoturisztikai ügyintéző mutatta be az őshonos magyar állatokat, beszélt a puszta élővilágáról, s közben a gyerekek kérdezhettek is tőle.

A hét utolsó napján a művelődési házban közös beszélgetéssel zártuk le az első öt napot, várakozással tekintve a következő hét elé. A második tábori hét mottója a „Pusztai Ízei,” nevet viselte. Sütés-főzés, sok móka és játék jellemezte. Főztünk bográcsos slambucot, Zsigovicsné Erzsike néni megtanította a gyerekeknek a vásárhelyi percc elkészítését, s jó pár tepsis almás-pitét is sült a gyerekeknek a szarvasi

kirándulásra. A környezetvédelem témakörében előadó vendégünk volt Solt Szabolcs és felesége Évike, akik „állati jó” mókás kérdésekkel, memóriakártyákkal kötötték le a gyerekek figyelmét, miközben sok hasznos ismeretet is szereztek a madarakról. Kedd délelőtt a békéscsabai Bíró Bertold könyvkötő járt nálunk, aki a papír történetéről beszélt, miközben a gyerekek történelmi ismereteit is

bővítette. Utána papírméretés következett, majd kis leporellós könyveket készítettek instrukciói alapján a táborozók. Hagyományörzés témakörünkhöz szorosan kapcsolódott az Oncsa házban tett látogatásunk, ahol Bodrogi József jó házigazda módjára örömmel fogadta a gyerekeket. A helytörténeti gyűjtemény hűvös falai között jólesett nézelődni.

(folytatás a 3. oldalon)

(folytatás a 2. oldalról)
Külön is örültem annak, hogy a szokásosnál érdeklődőbb gyerekeknek magyarázhatott Józsi bácsi. Az udvaron a meleg napsugarak elől az árnyékba húzódtunk, ahol Andrékóné Katika néni méhecskés mézesfiguráit lehetett díszíteni, illetve mézkóstolás is járt mindenkinek. Az ugrálós sorverseny után Simon Jani bácsi bemutatta, hogyan használták elődeink a rokkát. Az augusztusi táborzáró kirándulásunkra, a történelmi Magyarország szívében, Szarvason került sor, ahol délelőtt a Körös-Maros Nemzeti Park Látogatóközpontjában az állat és növényvilág sok-sok érdekes példányát láthattuk meg testközel-

ből. A gyerekek eközben sem éheztek, hiszen annyi almáspitét vittünk magunkkal, hogy minden pihenőhelyen ettünk belőle. Ezután a svédasztalos ebédnél mindenki a kedvére választhatott a fogások közül, majd a Körösön sétahajókáztunk. Délután, a kirándulásról visszatérve, kitöltöttük a táborzáró kérdőívet, megbeszéltük a heti történeteket, ki-ki a saját gondolatait megosztotta a többiekkel. A két hét összegzéséről annyit, hogy a tábor alatt senki egy dekát sem fogott, hiszen mindig volt annyi sok finomság, amit kaptunk és amiket a gyerekekkel közösen készítettünk. A pizza és a kenyérlángos nagy sikert aratott, ezeket nem hagyjuk ki

legközelebb sem a közös mókából. Amellett sem szabad elmenni, hogy igazi közösség kovácsolóvá vált a táborunk. Nekem, mint táborvezetőnek szívhezszóló volt azt hallani, hogy azok a gyerekek, akik nem olyan régen lettek községünk lakói itt ismerkedtek meg a korosztályukkal, társakra és barátokra leltek. Idézek egy táborozót: „Én mostanáig azt hittem, hogy ebben a faluban nem is laknak gyerekek.” Már ő is barátokra lelt, jó volt látni a tábori napok végén a közös kutyasétáltatást, a parkban a gyerekek önfeladta játékát, hogy nem szaladtak rögtön haza. Akik eddig csak az iskolába jövet-menet látták egymást, azok már jóbarátként tekintenek társaikra, volt

idejük megismerkedni a tábori napok alatt. Úgy vélem, hogy a gyerekekre a továbbiakban is nagyobb figyelmet kell szentelni, s - eltekintve most a vírus-helyzet adta korlátozásoktól - közös programokat, összejöveteleket fogunk szervezni. Jövőre bízunk az újabb nyári szüneti Erzsébet Napközi Táborban, hogy lehetőségünk lesz ismételen pályázni a tábori költségekhez.

Ezúton köszönöm meg a táborban nyújtott önzetlen segítségét Török Attilának, Prozlík Csabának, Kocsis Péternek, Zsigovics Imrénének, Bodrogi Józsefnek és Gál Mihálynak.

VNB

Polgármesteri tájékoztató

Az év vége felé közeledve elmondható 2020-ról, hogy egy rendhagyó év. Úgy, mint a családoknak a háztartásokban, úgy a közigazgatásban is számtalan új, előre nem várható eseménnyel kellett szembenéznünk.

A legtöbb váratlan esemény és döntés mindenképpen a koronavírus által teremtett helyzetből fakadt. Míg a márciusi első hullámban szigorú keretek között, addig napjainkban egyedi döntések mellett kell meghozni az egyes szabályokat. Kardoskút lakosságára a fegyelmezetttség jellemző. A mindennapokban azt tapasztalom, hogy betartják a lakosok a híradásokban számunkra közölt óvintézkedéseket. Szerencsére a második hullámban még nem volt szükség helyi, egyedi és szigorú szabályozás bevezetésére. Békés megyében - de beszélhetünk akár szűkebb környezetünkről is - már több igazolt COVID-19 megbetegedett esetről is tudunk. A vírus már kopogtat az ajtónkon, de a cikk írásáig igazolt kardoskúti esetről nincs tudomásom. Ahhoz, hogy ez így is maradjon szükséges az, hogy továbbra is fegyelmezetten éljük a mindennapokat. Fontos, hogy önmagunk

egészségének óvása mellett tegyünk meg minden lehetséges óvintézkedést azért, hogy családunkat, embertársainkat is meg tudjuk védeni.

Az elmúlt hónapokban a látványos szakaszába érkeztek a nyertes pályázataink: fizikai kivitelezések folytak. Sűrű nyarat tudhatunk mögöttünk, mert egyszerre négy projekt kivitelezése is zajlott egy időben: teljesen megújult belülről az óvoda, illetve újabb kültéri játékeszközök is telepítésre kerültek. A ravatalozó épülete és környezete megszépült - új vizesblokk lett kialakítva, illetve a művelődési ház udvarán is folyt a munka: elkészült a kemence és megújult a konyha. Egy újonnan kialakított zöldségelőkészítőnek is örülhet közösségünk. Az imént leírt felújítások már túl vannak egy sikeres átadás-átvételi eljáráson. A következőkben - mivel pályázaton nyert támogatásról van szó - az elszámolás időszakába léptünk. A felújítások mellett egyidőben több új pályázatot is előkészítettünk. Eddig az idén tizenkét célterületre adtunk be pályázatot.

(folytatás a 4. oldalon)

(folytatás a 3. oldalról)

Örömmel számolok be arról, hogy sikerült hétmillió forintot nyerni az egészségház belső burkolatainak, nyílászáróinak és fűtésének korszerűsítésére. További közel harminc millió forintot nyertünk a művelődési ház hatvan éves burkolatának felújítására, illetve a konyha tetőszerkezet cseréjére és a volt tekepálya épületének teljes felújítására. Ezek a munkák is hamarosan a kivitelezési szakaszba fognak lépni. Az idén már közel negyven milliós pályázati forráshoz jutottunk, de még több beadott pályázatunk eredményre vár.

Egy pályázat beadását alapos előkészítő munka előzi meg, majd jön a korántsem egyszerű kivitelezési időszak, és az elszámolásra is komoly figyelmet kell fordítani. Mégis megéri a befektetett munka, hiszen érzékelhetően épül és szépül településünk, főleg a Magyar Falu pályázatoknak köszönhetően.

Sajnos vannak olyan korábbi nyertes pályázataink, amelyek kapcsán nem jó hírekkel tudok beszámolni a lakosságnak. Kettő, 2017-ben elnyert EFOP elnevezésű pályázat kapcsán az elmúlt hónapokban számtalan egyeztetésen vettem részt. Ezekben a pályázatokban Kardoskút több más településsel közösen vett részt. Az egyik – tótkomlói gesztorságú – pályázatban településünk vonatkozásában az Emberi Erőforrások

Minisztériuma közel tizenhatmillió forint visszafizetésről döntött. Erről egy közleményt adtam ki korábban, amelyet ezen lapszám hasábjain is megismerhet a kedves olvasó. 2017-ben került szintén aláírásra egy másik EFOP pályázat - Orosháza gesztorságával -, amelyről a napokban kapta meg önkormányzatunk a Minisztérium tájékoztatását, miszerint szabálytalansági eljárás megindítását kezdeményezik önkormányzatunkkal szemben. Megadott időn belül észrevétellel élhattünk az eljárás ellen, amellyel természetesen éltünk is: külső szakemberek bevonásával – Orosháza város polgármesterével közösen aláírva – eljuttattuk észrevételeinket a Minisztériumhoz. Ebben a projektben hatmillió forintos követelésről beszélhetünk előzetesen. Amennyiben az Irányító Hatóság nem fogadja el érveinket és a két korábbi EFOP-os pályázati összegeket vissza kell fizetni, abban az esetben ugyan természetesen érzékenyen érintené költségvetésünket a döntés, de pénzügyi gondot nem okozna. Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy a lehető legkisebb anyagi kárt okozza Kardoskútnak a két EFOP pályázat és bebizonyítsuk azt, hogy részünkről nem történtek hibák.

Végezetül kérem Önöket, hogy - mint eddig is - ezután is bizalommal forduljanak hozzám és a Képviselő-testülethez. Osszák meg velünk észrevételeiket, panaszukat vagy javaslatukat. Varga Pál polgármester

Tájékoztatás az EFOP-1.5.3-16-2017-00062 pályázattal kapcsolatban

A fenti kódszámú projekttel kapcsolatban számtalan helyen jelent meg fél-, vagy hamis információkat tartalmazó közlemény a médiában, közösségi oldalakon. Most jött el az a pillanat úgy gondolom, amikor is érdemi tájékoztatással tudok beszámolni a Tisztelt Lakosság felé.

Kardoskút Község Önkormányzatának Képviselő-testületét 2017-ben kettő pályázatban való részvételi lehetőséggel keresték meg. Az egyik Tótkomlós, a másik Orosháza vezetésével megvalósuló pályázat volt. Mind a két pályázathoz csatlakozott a testület, hiszen önerőt nem igénylő, 100%-os intenzitású lehetőségről volt szó. Az elmúlt három év alatt az EFOP-os projektek lebonyolítása folyamatosan zajlott. Az orosházi projekt jelenleg is zajlik.

Tájékoztatómban a tótkomlói gesztorságú, korábban már felfüggesztett EFOP-1.5.3-16-2017-00062. kódszámú, „Humán szolgáltatások fejlesztése a társadalmi felzárkózás érdekében” elnevezésű pályázattal

kapcsolatban történekről szeretnék tájékoztassál élni Önök felé. Nevezett projektben konzorciumi tagok: Tótkomlós Város Önkormányzata, Orosháza Város Önkormányzata, Békés Megyeért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Dél-békés Mezőgazdasági Termelőiért Közhassznú Alapítvány, Kardoskút Község Önkormányzata, Kaszaper Község Önkormányzata és Nagybánhegyes Község Önkormányzata.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szabálytalansági eljárás lefolytatása mellett döntött három esetben, amelyet Nagybánhegyes, Kaszaper és Tótkomlós vonatkozásában alapozott meg gyanú. Az eljárás végül lezajlott és a lefolytatott eljárás „szabálytalanság történt” megállapítással zárult.

A konzorciumban résztvevő partnerek korábban jogorvoslattal éltek az Irányító Hatóság felé. Sajnos az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyben hagyta az EMMI eredeti döntését.

(folytatás az 5. oldalon)

(folytatás a 4. oldalról)

A 2020. szeptember 1. napján érkezett levélben az Emberi Erőforrások Minisztériuma tájékoztatta önkormányzatunkat, hogy a 2017-ben megkötött támogatási szerződéstől eláll. Továbbá kötelezi önkormányzatunkat, hogy az akkor kapott teljes támogatási összeget – kamatokkal együtt – fizessük vissza. Ez az összeg 15. 846. 098-Ft.

Szeretném kihangsúlyozni, hogy Kardoskút esetében szabálytalanság nem került megállapításra, mégis – mivel egy közös pályázatról van szó – a kézhez kapott

levél szerint sajnos településünket is teljes összegű visszafizetéssel érinti a lefolytatott eljárás.

Költségvetésen belüli átcsoportosításokat követően – a tartalékunk terhére – rendelkezésre áll az összeg, likviditási problémát nem okoz a település életében. Sajnálatos, hogy tervezett jövőbeni fejlesztéstől von el forrást a döntés.

Mint ahogyan eddig is, ezután is megteszünk minden lehetséges jogi lépést a döntés megváltoztatása érdekében. A teljes visszafizetés aránytalan súlyú Kardoskúttal szemben.

Varga Pál polgármester

Önkormányzati hírek, közlendők

Az elmúlt hónapok rendhagyóak voltak a képviselő-testület működésében, egyrészt, mert a rendkívüli jogrendnek számító veszélyhelyzet ideje alatt nem ülésezhetett a törvény erejénél fogva, másrészt, az ezt követő időszakban, a munkatervében foglaltaktól eltérően, magas számban került sor rendkívüli ülések tartására. A veszélyhelyzet megszűnését követő első képviselő-testületi ülésre 2020. július 17. napján került sor, aminek napirendjét elsősorban az azt megelőző hónapokra tervezett beszámoló elfogadása jelentette, valamint az önkormányzati gazdálkodásban kiemelt jelentőséggel bíró zárszámadásnak, azaz a 2019. évi költségvetésnek a végrehajtásáról szóló rendeletnek is a határidőben történő elfogadásáról döntött a testület. Továbbá ugyanezen az ülésen, a járványügyi helyzetre tekintettel, az idei évben arról született döntés, hogy nem kerül közzétételre a Kardoskút Község Díszpolgára kitüntető cím adományozásának felhívása. A nyári rendkívüli üléseken elsősorban a Magyar Falu Program nyertes pályázatainak megvalósításával összefüggésben, valamint egyéb önkormányzati felújítások kapcsán kellett tárgyalnia a testületnek, valamint ezen felül, a szociális rendelet került módosításra, annak érdekében, hogy az idei tanévtől kezdődően a kardoskúti gyermekek iskolakezdésének támogatása biztosított legyen.

Változások lesznek **2021. január 1. napjától** az avarégetés országos szabályozásában: a levegő minőségének javítása, a lakosság egészségének védelme miatt a jövő évtől **tilos lesz avar és kerti hulladékot égetni**. Még most ősszel van rá lehetőség, Kardoskút belterületén avar és kerti hulladék égetése október 15. és november 30. között vasárnap és ünnepnapok kivételével naponta 9,00 – 19,00 óra között, szélmentes időben megengedett. Az égetést lakott épülettől minimum 10 méter távol-

ságban szabad végezni, a szélirány figyelembevételével. Közterületen avar és kerti hulladék égetése tilos.

November hónapban kerül sor a szociális célú tűzifa kérelmek benyújtására, ezért az elmúlt évekhez hasonlóan, kérjük, figyeljék a hirdetményeket, valamint keressék bizalommal a hivatal munkatársait, tájékoztatni fogjuk a lakosságot a szükséges tudnivalókról.

Bursa Hungarica: Kardoskút Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 104/2020. (IX.24.) sz. határozatával döntött, hogy csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2021. évi fordulójához.

A pályázati kiírás megtekinthető a www.kardoskut.hu oldalon, illetve személyesen az önkormányzat hivatalában.

Az „A” és „B” típusú pályázatok EPER-BURSA rendszerbe való feltöltésének (belépési pont: <https://bursa.emet.hu/paly/palybelelep.aspx>), és az önkormányzathoz a nyilatkozattal együtt való benyújtásának határideje: **2020. november 5.**

A járványügyi készség keretei között, a szabályok betartásával, a hivatali ügyintézés zavartalanul folytatódik, ugyanakkor továbbra is lehetősége van a Tisztelt Lakoságnak, hogy a mai kor igényeihez igazodva, akár telefonon (68/429-000) vagy e-mailben (jegyzo@kardoskut.hu) vegyék fel velünk a kapcsolatot, így továbbra is arra biztatom Önöket, hogy bizalommal keressék fel a kardoskúti közszolgálatban dolgozókat.

Radics Vivien kirendeltség-vezető

Alkotó életutak: Bubik Sándor

Ismerjük meg a törzsgyökeres kardoskúti idős embereket. Itt élnek közöttünk, tisztességes, becsületes munkával családot felnevelve, falunk elismert lakói. Sorozatunkban második beszélgetőtársam Bubik Sándor.

- Kérem, fogalmazza meg mozgalmas életének indulását.

1935. augusztus 5-én Orosházán születtem. Szüleim kardoskúti tanyáján, a Vásárhelyi pusztán kezdtem életem. Általános iskolai tanulmányaimból az első három osztályt az Aranyadalmi iskolában jártam, majd az Orosházi Evangélikus Iskolában, az úgynevezett Meszes kisközsben fejeztem be. Mi, tanyán élő gyerekek szűk lehetőségek között tudtunk játszani. Fiatalon aktív fizikai munkát végeztem. Ebbe beletartozott a tanya körüli jószágok ellátása, takarmány bekészítés. Tizenöt évesen már önállóan végeztem a földművesek sokrétű munkáját. Nagyon szerettem a lovakat, a lovak is engem. Szántottam, vetettem, arattam. Nagyon sokat gyalogoltam a szántóföldön. 1953-ban elvitték a család aratógépét, ami nagy segítség volt a gazdaságban. Jött a munkaeszközök állami tulajdonba vétele, megalkultak a Gépállomások. Újrakezdtük a betakarítást: kézi kaszával, marokszedéssel. Termeltünk kukoricát, búzát, árpát. Legnehezebb volt a cukorrépa termesztés,

de főleg a betakarítás. Gombos villával raktuk a lovas-, löcsös kocsira és sokszor sárban kínlódva szállítottuk a kardoskúti vasútállomás rakodó terére. 1953-ban kendertermesztéssel is foglalkoztunk. Szintén kézimunkaigényes növény, de jó pénz volt benne.

- Hogyan emlékezik vissza az 1955 körüli évekre?

1955-ben vonultam be katonának Szegedre, majd onnan Budapestre vezényeltek. Jó helyem volt, mert szakács voltam. Az 1956-os eseményeknek rövid ideig voltam szemlélője. A nagy zűrzavarban azt vettük észre, hogy egyedül maradtunk, pár szakács társammal a laktanyában. Úgy döntöttünk, elindulunk gyalog haza. Négy nap alatt értünk Budapestről Orosházára, éhesen, lefogyva. Természetesen a forradalom lecsengésével folytatni kellett a katonai szolgálatot. Leszerelésem után visszakerültem a családi gazdaságba. Szerettem bálba járni – szerettek velem a lányok táncolni. Örök emlék, mikor kinéztem egy táncos rendezvényen a nagyon szép, piros arcú kislányt: Pál Margit Magdolnát. Így számomra befejeződött a lányok közötti válogatás. 1959. szeptember 19-én megesküdtünk Orosházán, a hivatalban, valamint az Evangélikus templomban. Négy hónapig élveztük a fiatal házasság, gazdálkodók független életét. 1960. január 16-án bekényszerítettek a megalakult Kardoskúti Petőfi Tsz-be. Ez egy új helyzet volt a családjunk számára. Kezdetben nem volt fizetés, a munkabért terményben kaptuk. Egy évre 3 mázsa búza fejadag járt. Rá voltunk kényszerülve az önellátásra. Feleségem végezte a háztartási munkákat, a jószágok ellátását. Teheneket tartottunk, tejtermékeket értékesítettünk. Kocák, hízók voltak az ólakban, és udvar tele baromfival. A Tsz-ben lógondozás volt a feladatom. Voltam bikagondozó is, Héjja Bálintné Ili mamával, majd takarmányos. 1963-ban kezdtem a traktoros életemet. 1986-ban egészségi okok miatt leszázalékoltak, könnyebb munkára voltam kényszerítve. 1995-ben nyugdíjas lettem, 9700 Ft/hó összeggel.

- Az ember életének fontos része a család. Az Ön esetében ez hogyan alakult?

1960-ban született Sanyi, 1964-ben Zoli fiunk. A gyerekek Kardoskúton jártak iskolába, majd szakmát tanultak, dolgoznak. Három unoka aranyozza be napjainkat. Életem legnagyobb alkotása a feleségemmel együtt felépített ház, mely minimális hitellel, önerőből készült el. 1969. december 16-a óta lakunk a kardoskúti Mikszáth utcában. (folytatás a 7. oldalon)

(folytatás a 6. oldalról)

A csodálatos tanyán eltöltött évtizedek csak emlékeinkben maradnak.

- Miért volt vonzó a paraszti élet?

Ez a tevékenység soha nem volt könnyű, nem volt kényelmes. A sok munka miatt önművelésre kevés idő jutott, pedig szerettem volna tanulni. A munkahely által biztosított úgynevezett Ezüstkálászós tanfolyamokon szívesen vettem részt. A föld szeretetének egyik oka annak értékállósága volt. Egy fontos dolgot szeretnék leszögezni: a földdel rendelkező egyéni paraszt életének felbecsülhetetlen értéke volt az „emberi függetlenség”. Amikor a földműves kifizette az adósságát, csak az Istennel szemben volt elkötelezve, senki mással.

- Mit ajánl az ifjú nemzedéknek?

Példaként a magam életét mutatom mintaként. 61 éve élek békés, szeretetteljes házasságban Pál Margit Magdolnával. A két fiunkat becsületesen felneveltük. Saját családi házat építettünk. Az életben felmerült nehézségeket közösen megoldottuk. A falunkhoz, a munkahelyemhez mindig hűséges voltam.

- Milyen tervei vannak Sanyi bácsinak a jövőre nézve?

Saját legelőm van. Birkákat, hízókat, aprójószágokat nevelünk. Amennyiben erőm engedné, még tehenet is tartanék. A 85 éves beszélgetőpartnerem záró gondolata: „Szeretem a mezőgazdaságot!”

Köszönöm a beszélgetést, mindkettőjüknek jó egészséget kívánok!

Barna László

Impresszum

Kardoskúti Hírmondó

Kardoskút község ingyenes, közéleti időszaki lapja

Lapalapító: Kardoskút Község Önkormányzatának

Képviselő-testülete

Szerkesztőség címe: 5945, Kardoskút, Március 15. tér 1.

Tel.: +36/68/429-023, e-mail: ujsag@kardoskut.hu

Felelős kiadó: Móra Ferenc Művelődési Ház és Községi Könyvtár

Felelős szerkesztő: Vargáné Neller Borbála Tünde

Szerkesztőség tagjai: Fekete Zita, Radics Vivien,

Barna László és Felföldi László

Nyomdai kivitelezés: Kolorprint Kft.

Készült 350 példányban

Terjesztve: Kardoskút településen

ISSN 2062-2562 (nyomtatott), ISSN 2062-2570 (online)
Információkat, híreket, javaslatokat szívesen fogadunk.

Egészségügyi jótanácsok

Tisztelt Lakosság!

Ahogy látják, sajnos a vírushelyzet nem oldódni látszik, kisebb közösségekben, iskolákban, óvodákban, szociális intézményekben gócpontok alakultak ki. Továbbra is érvényes, hogy vigyázzunk egymásra, tartsuk be a 1,5 méteres távolságot a boltokban, közintézményekben, használjuk a maszkot, fertőtlenítsünk. A rendelőben továbbra is előjegyzés szükséges a megjelenéshez. Felső légúti tünetek esetén telefonos konzultáció történik. Ilyen panaszok esetén 10 napig kell otthon maradni, gyógyultnak 4 tünetmentes nap után számít a paciens. A 10 nap nem csökkenthető Covid negatív teszt esetén sem. Tesztet csak nagyon indokolt esetben, illetve egészségügyi dolgozóknál kell végezni. **Minden héten kedden és csütörtökön 10 és 12 óra között, bejelentés nélkül szájmáskban fel lehet venni az influenza elleni védőoltást az Egészségházban.** Vigyázzanak egymásra, jó egészséget kívánunk: a rendelő dolgozói

DAREH ügyfélfogadás

A DAREH Bázis Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. által előzetesen megadott ügyfélfogadási időpontok Kardoskúton, a művelődési házban:

2020. november 12. csütörtök 14-15 óra

2020. december 10. csütörtök 14-15 óra

További információk a www.dareh.hu oldalon találhatók.

Közvilágítási hibabejelentés

Az utóbbi időben sajnos megszorodtak a közvilágítási hibák száma településünkön. Önkormányzatunk arra kéri a tisztelt lakosságot, hogy amennyiben közvilágítási meghibásodást tapasztal, azt jelentse a szolgáltatónak:

Telefonos ügyfélszolgálat hibabejelentő vonala:

06 62 565 881 (4-es menüpont, a nap 24 órájában hívható)

E-mail: kozvilagitashiba@nkm.energy

Közös érdekünk, hogy a hiba mihamarabb javításra kerüljön.

Magyar Nemzeti Parkok Hete 2020 program

Ha COVID van, semmi kedvelt rendezvényre nem számíthatsz, mert elmarad, ugyanis a betegség megállítása, elkerülése a cél.

Sejtettem, hogy így lesz a közel s távol elismert Kardoskúti Fehértó Napja rendezvénnyel is. Csakhogy, az idő tájt a Kossuth Rádió híradásából megtudtam, hogy a Magyar Nemzeti Parkok Hete 2020 Program keretében szeptember második felében a nemzeti parkok értékes programokkal várják a természet iránt érdeklődőket. A Körös-Maros Nemzeti Park kínálatában:

Szeptember 15-én, a Kardoskút Sóstói Állattartó Telepen volt a szürkemarha, racka és cigája állomány bemutatása, de erről sajnos lemaradtam, tájékoztatni nem tudok.

Szeptember 17.: Medertúra: Ha már víz híján nincs tó, megnézem annak medrét. Egyéb iránt is a száraz mederbe kicsapódott fehér színű szóda alapján kapta nevét a tó, vagyis megszokott dolog nyár végén a száraz tómeder.

A szép kiránduló idő, a puszta nyugalma és a kíváncsiság bőven 100 fő érdeklődőt vonzott a megszokott kilátóhoz. Kicsiket, nagyokat, Békésből, Csongrádból. Az előadásból megtudtuk, hogy a tó mintegy 20 ezer éve hívogatja a vándormadarakat, éjszakázó, pihenő helyet kínálva azoknak. Fontosságát elismerve a Ramsari Egyezmény 1979-ben vette fel a védett vizes élőhelyek sorába. Mi leginkább az őszi daruvonulást követjük figyelemmel, de vonulásuk során mintegy 30 madárfajnak fontos a tó léte.

A meder felé menet lenyűgöző volt a táj egyszerűsége, szépsége.

A túravezetők úgy tervezték, hogy a madármegfigyelőnél tartott tájékoztató, majd a mederben megtett mintegy 2 km sétát követően, még a mederből láthassuk a naplementét.

A repedésekben megbúvó bárányparéj, sziki ballangó, sziki sóvirág, sziki őszirózsa élni akarása, a résztvevő gyerekek kíváncsisága máig ható nagy élmény.

A szabadságérzetem határtalan volt, az élmény pedig maradandónak mutatkozik.

Jó volt részese lenni e természetszerető csapatnak.

Szeptember 18.: Csillagles a Csomorkányi Templomromnál.

Valami misztikus, de nagyon is valódi helyszín a múlt

és jelen határán, amit régóta vágytam megismerni. Íme, házhoz jött a lehetőség.

Csomorkány: török hangzású szó, jelentése mocsaras, lápos terület - a honfoglalás idején a Tiszántúl jelentős része az volt -, nagyon régen emberlakta vidék.

Régészeti kutatások szerint, a mai Hódmezővásárhely környékén sok kisebb-nagyobb település volt, közülük tizenötnek volt temploma (Szt. Istváni rendelkezés). Templomrom azonban csak egyetlen helyen, az akkori Csomorkányban maradt meg. A falut oklevelek 1231-ben említik először, amely a XIV. századra mezővárossá fejlődött. A törökdúlás idején elnéptelenedett, 1596-ban elpusztult, és faluként többé nem éledt újjá.

A most kis facsoportban lévő - romjaiban is lenyűgöző - templom elődjét a XIII. században építették, majd 1450 körül építették újjá, kapta meg végleges - magasztos - formáját. A közel 400 évnyi elhanyagoltságot, romosodást követően 1830-ban erősítették meg a nagyszerű romot, de a XX. században is végeztek állagmegóvó munkálatokat. Jelenleg a környezetével egyetemben szépen rendezett.

Az odavezető út: Kardoskútról Hódmezővásárhely irányába 16 km, majd balra, földútra térve 4 km. A terület rész egyben a Körös-Maros Nemzeti Park nyugati határát képezi.

Mint a településektől távoli, kevésbé fényszennyezett, egyben megismerésre méltó terület került a csillagles helyszínéül. Mintegy 60 fő gyűlt össze a Dél-alföldi településekről és hallgatta az értékes tájékoztatót az égboltról, a csillagokról, mígnem besötétedett és a csillagok betöltötték az égboltot.

Gyerekkoromban gyakran hallottam, hogy "annyi volt, mint a csillag az égen, fűszál a réten", ha a mesélő, a dolgok sokaságát akarta hangsúlyozni. Nos, most már tudom mennyi is az.

Késő estig keresgettük a csillagképeket, melyek a sokaságból csak nehezen voltak felismerhetők. Hiányérzetem mégsem volt, mert egy magasztos helyen együtt volt több tucatnyi természetszerető ember, melázott a világmindenségen és csak nézte nagy nyugalomban a végtelen égboltot.

Köszönet a szervezőknek, rendezőknek és az előadónak.

Felföldi László

**MAGYAR
NEMZETI
PARKOK**

Kertbarátok aktuális teendői

A szeptember utolsó napjaiban lehullott 20-30 mm körüli áztató eső reményt adott az újrakezdéshez a kiskertet és nagygazdaságot művelők részére egyaránt. Az idei termést elfogyasztottuk, vagy az a polcokra, kamrába került. Termett, amit az idő engedett, én jobbra számítottam.

Most figyelmünket a jövő év előkészítésére fordítsuk.

- Tarló és talajmunkák:

Míg a nagyüzemi gépcsodák akár egyetlen munkamennettel is vetőágyat képesek készíteni, a kertek többnyire kezdetleges eszközeivel ez nem lehetséges. Sok és gyakran nehéz munkával érhető el - ha a talajnedvesség egyáltalán engedi - a megkívánt talajállapot. Most fontos a növénymaradványok talajba keverése, de csak sekélyen, hogy korhadása gyors és tökéletes legyen. Erre a rotációs kapa jó eszköz. A mélyművelést - a gyökérzöltségek kivételével - mellőzhetjük, de a hantós mélyforgatást mindenképp kerülni kell.

- Tápanyag utánpótlás nélkül jó termés nem várható. Érett - komposzt jellegű - istállótrágya lenne kívánatos. Hiányában és kiegészítésként kevés (1-2 kg/100 négyzetméter) komplett műtrágya talajba dologozása szükséges. Pétisót már ne használjunk.

- A gyümölcsfák lombhullatásával a nedvkeringésük megszűnt. Ne ejtsünk sebet, mert azok csak beszárulnak, de nem gyógyulnak. Legfontosabb teendőnk,

a fán maradt - általában monília - gyümölcsmúmiák begyűjtése. Az egészséges fák lehullott levelét lehetőleg komposztal és komplett műtrágyával sekélyen keverjük a talajba, mert már a 10 cm-es mélységgel is sok gyökérsérülést okozunk. A súlyosan fertőzött lombot, gyümölcsöt a kertből vigyük el, és semmiképp ne komposztáljuk. Csemeteültetésnél nagy és szögletes gödröt készítsünk tápanyag alátöltéssel, mert szűk és körkörös furatból nehezen törnek ki a gyökerek.

- Áttelelő növényeinket, duggatott virághagymáinkat kiszáradás és átfagyás ellen célszerű egészséges lombbal takarni, míg a fás szárúkat földdel kupacolni. Érzékeny növényeinket, vagy azok gumóit időszerű fagymentes, de hűvös, szellős helyiségbe vinni, esetleg nyirkos homokba tenni.

- Vetőmagvásárlásnál ne dőlünk be a színes, tetszetős tasakoknak, mert azok gyakran hitvány magot tartalmaznak.

- Tegyük rendbe szerszámainkat, erőnkhez mértén válasszuk azokat.

Van tehát tennivaló, de ne feledjük, hogy a jókedvvel végzet kerti munka épp oly éltető, mint a cserébe kapott zöltség, gyümölcs. Ne adjuk fel, de ne is tervezzük túl!

Felföldi László

Köszönet az 1%-ért

A Kardoskúton működő négy civilszervezet ezúton köszöni meg a működésükhöz, tevékenységeik folytatásához nyújtott, a személyi jövedelemadóból származó 1%-os felajánlásokat. Az önkéntes egyesületi tevékenységek elősegítik településünk fejlődését és ismertségét, kiemelkedő közbiztonságát és nem utolsósorban kulturális és közösségi életét.

Bízunk benne, hogy a jövőben is számíthatunk felajánlásaikra.

Köszönettel:

Kardoskút Községért Közalapítvány
Kardoskúti Polgárőr Egyesület
Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesület
Kardoskúti Főnix Kulturális Egyesület

Születésnap köszöntő

Boldog születésnapot kíván özvegy Seprenyi Gáborné 90. születésnapja alkalmából szerető családjá. Gyermekai, unokái és dédunokái kívánnak neki jó egészséget eme jeles nap alkalmából.

Tanyaavató a pusztában

Augusztus utolsó szombatján, igazi nyári forróságban népesült be a kardoskúti puszta, hiszen nem mindennapi eseményre várta meghívottjait Verasztó Lajos, Kardoskút első díszpolgára.

Közel százan gyűltek össze a régi, első tulajdonosáról csak Kotormán tanyaként ismert épületnél, ahol családias légkörben felszentelésre került a nemrégiben elkészült új épület és az átalakított lóistálló épületegyüttese. Verasztó Lajos házigazda köszöntőjében elmondta, hogy a Budai várban eladott lakásának árából vette meg 2006-ban, amit jó kezekbe szánt előző tulajdonosa. Kívánsága valóra vált, hiszen a Verasztó család által most Fehér tanyának nevezett pusztai kincs őrzi a hely puritánságát, mindemellett a kor követelményeinek is megfelel belső helyiségeivel a páratlan kilátást nyújtó természeti környezetben. Ezért is szeret itt összegyűlni a család apraja-nagyja a közös ünneplésekre, összejövetelekre. A puszta csendje, friss levegője felüdülésre ad lehetőséget, a városi forgatagból jól esik ide elvonulni. A

házigazda célja, hogy a tanya újra benépesüljön, s ahogyan elhangzott, majdan olyan személy kezébe kerüljön, aki hasonló szellemben folytatja a megkezdett munkát. Verasztó Lajos az összejövetelen családtagjai és barátai mellett mindazon segítők és építőmestereket is vendégül látta, akik munkájukkal a tanya megújulásában nagy részt vállaltak. Szép gesztusként az épület falára helyezett kőtábla az utókornak is megőrzi nevüket.

A ház- és táblaszentelést Roszel Norbert katolikus plébános és Laczki János evangélikus lelkész közös szolgálatban végezte. A felújított épület csigalépcsőjénél, néhai Gera György lakatosmester leányai meghatódva leplezték le Édesapjuk emléktábláját.

A nyárvégi összejövetel további részében a kardoskúti barátok a Lajos nap mellett kerek születésnapja apropóján is köszöntötték vendéglátójukat, akinek Ficsor Zoltán aranykoszorús cukrászmester egy százszeletes tortát hozott el személyesen.

VNB.

Fotó: Cs.I. (beol.hu)

Darules a Kardoskúti Fehér-tónál

A Kardoskút-Sóstói telepünk bejárója melletti magaslesnél az érdeklődők természetvédelmi szakember vezetése mellett gyönyörködhetnek a daruhúzásban.

November hónap minden szombatján
/2020. nov. 7., 14., 21., 28./ 14.30-17.00 óráig

További információ:

Sándor Bálint: +36 30 475 1770

GPS-koordináták: É 46°28'43.41", K 20°37' 25.62"

www.kmnp.hu

www.facebook.com/korosmaros

A program ingyenes!

Tizenkilenc ovis vette birtokba az új játékokat

Fotók: VNB

Kemencehasználat helyi lakosoknak

Tájékoztatásul közöljük, hogy a művelődési ház udvarán található kemencét és filagóriát ezentúl bérleti díj megfizetése nélkül, csupán a kemence felfűtéséhez biztosított fűtőanyag hozzájárulás, azaz 1.000.- Ft + Áfa = 1270.- Ft-os összeg megfizetése mellett vehetik igénybe családi-baráti összejöveteleikhez, az állandó lakcímmel rendelkező lakosaink. A használathoz időpontkérés és egyeztetés szükséges a művelődési házban Vargáné Neller Borbálánál (tel.: 06-20-291-96-88).

